

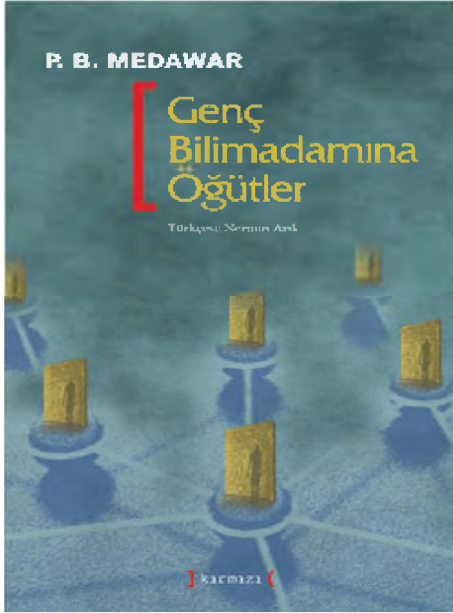
Medawar, P. B. (2010). *Genç bilimadamına öğütler*. (N. Arık, Çev.). İstanbul: Kırmızı Yayınları, 131s., ISBN 978-975-8855-59-9

Book Review

Advice to a young scientist

Nobelist British Biologist Sir Peter Brian Medawar passed of years with the accumulation of his scientific research which consists of young people who want to enter the world of science to service offers with his book. The qualifications required to become a scientist, conditions and scientific research methods are discussed with examples and advice to young people in the book.

İngiliz Biyolog Sir Peter Brian Medawar bu kitabıyla uzun yıllarını verdiği bilimsel araştırmalarından oluşan birikimini bilim dünyasına girmeyi düşünen gençlerin hizmetine sunmaktadır. Kitapta bilimadamı olmanın gerektirdiği nitelikler, koşullar ve bilimsel araştırma yöntemleri gibi konular yaşanmış örneklerle ele alınmakta ve gençlere öğütlerde bulunmaktadır.

Oniki bölüm halinde hazırlanan kitabın yazarı Medawar (1915 – 1987) insan vücudunun başka insanlardan alınan organ ve dokuları reddetmesinin nedenleri üzerinde yaptığı çalışmalar sonucu 1960 Nobel Ödülü'nü kazanmış, ayrıca 1962 – 1971 yılları arasında İngiliz Ulusal Tıp Enstitüsü Başkanlığını yapmıştır. Yazar kitabının ortaya çıkışındaki amacı önsözde “*Bu satırları okuyanların çoğunun dünyaya gelmesinden önce, araştırma çalışmalarına daha ilk başladığım sıralarda ‘okumuş olsaydım’ diyebileceğim türden bir kitap yazmaya çalıştım.*” (s. 9). ifadesi ile aktarmaktadır. Öğrencilerin entellektüel yetişmesinden danışman hocaların tam sorumlu olduğu dönemlerde uzun yıllar danışmanlık yapmış olan Medawar, bu karşılıklı etkileşimden memnun olduğunu kitabın önsözünde belirtmiştir (s. 11). Önsözdeki bu ifadelerle bakılacak olursa, yazarın kitabının bir “danışman hoca” olarak tarihe geçmesini istediği anlaşılabilir. Gerçektende kitabın içeriği

incelendiğinde, kişinin bilimadamı olmaya uygun olup olmadığına, bilimadamı olmanın zeka ile bağlantısına, hangi konuda araştırma yapması gerektiğine, bilimde cinsiyet ve ırk ayırımına, bilimde ahlaka, eleştirel düşünce tarzına, makale yazmaya, ödüllere ve kazançlara, bilimsel sürece ve daha birçok konuya kısa ve öz olarak değinildiği görülmektedir.

“*Hakkında ne söylenirse söylesin, gerçekte bilimsel uğraş heyecan verici, tutkulu ve -çalışma saatleri açısından- oldukça yorucu bir meslektir.*” (s. 20). Bilimsel araştırmacılığa uygun olup olmadığını nasıl anlayabilirim? başlıklı ikinci bölümdeki bu cümleden de anlaşılacağı üzere, Medawar bu işi yapmak isteyenlerin, bu işi sevdikleri sürece yoğun bir tempoya alışmaları gerektiğini ifade etmektedir. “*Bana sık sık ‘Siz neden bilimadamı oldunuz?’ sorusu sorulur. Ancak, bu soruya gerçekten doyurucu bir cevap vermek için gerektiği ölçüde kendimden uzaklaşmıyorum. Çünkü, bir bilimadamı olmanın, mümkün olan en heyecanlı şey olduğumu düşünmediğim hiç bir anı açıkçası hatırlamıyorum.*” (s. 21).

Günümüzde çoğalan bilim kurumları ve artan genç akademisyen sayısı dikkate alındığında bu insanların hepsinin bir danışmana ihtiyacı vardır. Bu danışman ne kadar tecrübeli ve istekli bir eğitimci ise, danışmanlığının da o derece etkili ve verimli olacağı aşikârdır.

Ülkemizin genç nüfuslu yapısı düşünüldüğünde, mevcut olan tecrübeli ve etkili danışmanların sayısının azlığı tahmin edilebilmektedir. *“Bunların çoğu gençtir; hepsi yol gösterilmeye gereksinim duymaktadırlar veya vaktiyle duymuşlardır.”* (s. 13). Önceki cümlede belirtildiği gibi Medawar bu kitabını yazarken dünyadaki bilimadamı sayısının artacağını fark etmiş ve hazırladığı bu kitap ile bu noktaya parmak basmak istemiş.

Medawar, tecrübelerini öğüt verici ancak samimi bir şekilde aktardığı kitabında hedef kitle olarak gençliği seçse de genç, yaşlı, kadın, erkek ve ırk ayrımı yapmadan her insanın kitaptan fayda sağlayacağını düşünüyor ve ilgi duyan okurların faydalanmasını tavsiye ediyoruz.

Sercan Tırnavalı
Hacettepe Üniversitesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Mezunlu
sercantirnavali@live.com